

Prima instanță: Judecătoria Cahul
Judecător: M. Bușuleac
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul
Judecători: G. Vavrin, R. Petrov, I. Dănăilă

Dosarul nr. 2ra-1638/17

DECIZIE

11 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Dumitru Mardari, Luiza Gafton
Mariana Pitic, Ion Druță

examinând recursurile declarate de Morau Vitalie și Moraru Lilia,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Moraru Lilia împotriva lui Moraru Vitalie cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie și evacuarea din bunul imobil,

împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 21 martie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Moraru Vitalie și casată parțial hotărârea Judecătoriei Cahul din 11 aprilie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 19 noiembrie 2015 Moraru Lilia a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Moraru Vitalie prin care a solicitat partajarea bunului imobil - apartamentului nr.4 situat în or. Cahul str. V. Stroiescu nr.xx, atribuindu-i din averea comună în devălmășie 1/2 cotă parte; încasarea de la pârât a pensiei de întreținere pentru copilul minor XXXXXX XXXXXXXX a.n.xx.xx.xxxx sub formă de sumă bănească în mărime de 1/4 din toate veniturile; încasarea de la pârât a cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu examinarea prezentei acțiuni; eșalonarea plății taxei de stat.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la data de xx xxxxxxxx 19xx a fost înregistrată căsătoria între Moraru Vitalie și Moraru Lilia, la data de xx xxxxxxxx 20xx prin hotărâre judecătorească căsătoria a fost desfăcută. Din căsătorie au doi copii: XXXXXX XXXXXXXX și minorul XXXXXX XXXXXXXX care au

rămas la întreținerea reclamantei.

A mai indicat reclamanta că în timpul căsătoriei la data de 28 august 2003, au dobândit bunuri proprietate comună în devălmășie și anume, apartamentul nr. x cu 4 odăi cu situat în or. Xxxxx str. X. XXXXXXXXX, nr. xx înregistrat cu cota parte 1,0 după pârâtul Moraru Vitalie, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 7345 din 20.08.2003.

La data de 28 martie 2016, reclamanta a depus cerere privind completarea obiectului acțiunii prin care a solicitat evacuarea forțată a pârâtului din imobilul situat în or. Xxxxx str. X. XXXXXXXXX, nr. xx /x fără acordarea altui spațiu locativ și cheltuielilor de judecată.

La data de 11 martie 2016 reclamanta a depus cerere de modificarea a obiectului litigiului prin care a solicitat împărțirea bunului imobil prin atribuirea ei a întregului bun în schimbul unei sulțe și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Cahul din 11 aprilie 2016, s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Moraru Lilia către Moraru Vitalie cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie și evacuarea din bun imobil; s-a încasat de la Moraru Vitalie în beneficiul lui Moraru Lilia pensia de întreținere pentru copilul minor - XXXXXX XXXXXXXX, născut la data de xx xxxxxx xxxx - în mărime de 1/4 din salariu și/sau alte venituri, începând cu 19.11.2015 și până la atingerea majoratului; s-a partajat proprietatea comună în devălmășie a lui Moraru Lilia și Moraru Vitalie prin atribuirea în proprietate privată lui Moraru Lilia a apartamentului nr. x situat în or. Xxxxx str. X. XXXXXXXXX cu suprafața de 82.2 m.p. cu nr. cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx; s-a încasat de la Moraru Lilia în beneficiul lui Moraru Vitalie suma de 325 840,80 lei cu titlul de sultă, care constituie prețul la 1/2 cotă parte a bunului imobil cu nr. cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx; a fost dispusă evacuarea lui Moraru Vitalie din apartamentul nr. x situat în or. Xxxxx str. X. XXXXXXXXX, fără acordarea altui spațiu locativ; s-a încasat de la Moraru Vitalie în folosul lui Moraru Lilia suma de 100 lei cu titlul de cheltuieli de judecată; s-a încasat de la Moraru Lilia în folosul lui Moraru Vitalie suma de 800 lei cu titlul de cheltuieli de judecată; s-a încasat de la Moraru Vitalie în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1535,37 lei; s-a încasat de la Moraru Lilia în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1855,37 lei (f.d.106-109).

Prin decizia Curții de Apel Cahul din 21 martie 2017 a fost admis apelul declarat de Moraru Vitalie și a fost casată parțial hotărârea Judecătorei Cahul din 11 aprilie 2016, în partea încasării sulței. S-a încasat de la Moraru Lilia în beneficiul lui Moraru Vitalie suma de 375 500 lei cu titlu de sultă ce constituie prețul la 1/2 cotă-parte a bunului imobil apartamentul nr. x nr. cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx, amplasat pe adresa or. Xxxxx str. X. XXXXXXXXX. În rest

hotărârea judecătoreii Cahul din 11 aprilie 2016 a fost menținută. S-a încasat de la Moraru Lilia în beneficiul lui Moraru Vitalie cheltuieli de judecată (taxa la cererea de apel) în sumă de 1 132 lei (f.d.168-176).

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 17 iulie 2017 Moraru Vitalie a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei Curții de Apel Cahul din 21 martie 2017 și a hotărârii Judecătoreii Cahul din 11 aprilie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încasarea din contul lui Moraru Lilia în beneficiul său a sumei de 407 500 lei cu titlu de sultă; să fie evacuat din bunul imobil după ce Moraru Lilia va achita sulta integral; încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 563 lei.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că atât instanța de apel cât și instanța de fond nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, greșit au apreciat probele, au aplicat eronat normele de drept material și procedural.

La data de 18 iulie 2017, Moraru Lilia a depus cerere de recurs prin care a solicitat: casarea deciziei Curții de Apel Cahul din 21 martie 2017 cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond; casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurenta a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, aplicând eronat normele de drept procedural și material, contrar instanței de fond hotărârea căreia este legală și întemeiată.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Având în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 11 mai 2017 (f.d. 181), cât și faptul că la materialele cauzei nu sunt careva probe privind recepționarea acesteia, recursurile declarate de Moraru Vitalie și Moraru Lidia se consideră declarate în termen.

La 08 septembrie 2017 recurentul/intimatul Moraru Vitalie a prezentat referință pe marginea recursului declarat de Moraru Lilia, solicitând respingerea acestuia ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) CPC, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 27 septembrie 2017, recursul a fost declarat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC prezentul recurs se examinează fără prezenta părților.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) CPC, judecând recursul declarat

împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Conform art. 445 alin. (1) lit. a), instanța de recurs după ce examinează recursul este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Examinând argumentele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile neîntemeiate, care urmează a fi respinse, cu menținerea deciziei instanței de apel din următoarele considerente:

Colegiul menționează că conform materialelor dosarului și recursurilor declarate asupra deciziei Curții de Apel Cahul din 21 martie 2017, atât recurentul Moraru Vitalie cât și recurenta Moraru Lilia și-au exprimat dezacordul cu referire la cuantumul sultei care urmează a fi achitat de către Moraru Lilia în schimbul obținerii dreptului de proprietate asupra bunului proprietate comună în devălmășie și anume a apartamentului nr. x nr. cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx, amplasat pe adresa or. Xxxxx str. X. Xxxxxxxx. Astfel, Colegiul menționează că urmează a se expune asupra legalității actelor de dispoziție contestate, doar în partea respectivă, adică cuantificarea respectivei sulte.

Conform art. 19 al. (1) și al. (2) Codul Familiei, bunurile dobândite de către soți în timpul căsătoriei sînt supuse regimului proprietăți în devălmășie. Regimul legal al bunurilor soților acționează în măsura în care nu este modificat de contractul matrimonial.

Conform art. 20 al. (1) Codul Familiei, bunurile dobândite de către soți în timpul căsătoriei aparțin ambilor cu drept de proprietate în devălmășie, conform legislației.

Potrivit art. 25 al. (3) Codul Familiei, în caz de neînțelegere, determinarea cotei-părți a fiecărui soț în proprietatea în devălmășie, precum și împărțirea acesteia în natură, se face pe cale judecătorească, iar la al. (4), la împărțirea proprietăți în devălmășie, instanța judecătorească, la cererea soților, stabilește bunurile ce urmează ne transmise fiecăruia dintre ei. Dacă unuia dintre soți îi sînt transmise bunuri ce depășesc cota ce-i revine, celuilalt soț i se poate stabili o compensație bănească sau de altă natură.

Astfel, instanțele inferioare justificat au stabilit că, în timpul căsătoriei părțile au dobândit împreună, apartamentului nr. x cu nr. cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx amplasat or. Xxxxx str. X. Xxxxxxxx (f.d. 11), ce este înregistrat după Moraru Vitalie cu cota parte 1,0 (f.d.10) în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 7345 din 20.08.2003 (f.d.77). Totodată, în conformitate

cu prevederile art. 26 alin. (1) Codul Familiei, părțile dețin cote-părți egale, și anume a câte 1/2 din imobil.

În aceeași ordine de idei, în situația în care apartamentul în litigiu nu poate fi partajat în natură, în conformitate cu art. 25 Codul Familiei și art. 361, 371, 373 Cod Civil, instanțele inferioare justificat au concluzionat necesitatea încasării unei compensații bănești în formă de sultă de la soțul căruia îi rămâne în proprietate întregul bun, sultă care trebuie să fie evaluată în mod corespunzător și echitabil.

În această conjunctură de circumstanțe de fapt raportate la cadrul legal pertinent speței, Colegiul menționează că în urma analizei Raportului de evaluare a bunului imobil nr. 00303-EX/CH din 24 martie 6 întocmit de Centru de Expertiză independentă (f.d.50-73), obiect al evaluării a fost apartamentul cu 4 odăi (82.2 m²) și anexa neînregistrată (11,05 m²) amplasată pe str. or. Xxxxx Xxxxxx Xxxxxxxxxxxxxx, iar valoarea estimativă conciliată a obiectului evaluării, cu rotunjirea până la 1000 lei constituie 815 000 lei (apartamentul + anexa neînregistrată).

În contextul rezultatelor acestui raport de evaluare, Colegiul reține ca fiind eronat raționamentul de care s-a condus instanța de fond la evaluarea cuantumului sulței, și anume calcularea a prețului mediu a 1 m² din imobil (inclusiv anexa neînregistrată), și înmulțirea acestuia cu numărul de metri pătrați efectiv înregistrați în Registrul bunurilor imobile, deoarece această metodă de calcul nu are nici un suport legal, mai mult ca atât instanța de fond nici nu a argumentat în nici un mod metoda respectivă de a cuantifica sulta.

Astfel, analizând raportul de evaluare respectiv, cât și explicațiile expertului Moraru Sergiu în ședință de judecată, Colegiul reține că instanța de apel justificat a concluzionat ca fiind eronat modul de calculare a sulței de către instanța de fond, și corect a stabilit că mărimea sulței urmează de a fi calculată reieșind din valoarea stabilită de expert (în afară de anexa neînregistrată/neautorizată). În aceeași ordine de idei, Colegiul reține că conform explicațiilor expertului și nota informativă acestuia (f.d. 160) valoarea totală a bunului imobil (apartamentul cu 4 odăi) constituie suma de 751 000 lei, astfel, mărimea sulței (1/2 din această sumă) constituie 375 500 lei, care urmează de încasat în beneficiul apelantului.

Concluzionând, Colegiul reține că instanța de apel întemeiat a concluzionat că instanța de fond a efectuat eronat calculul pentru stabilirea sulței, inclusiv având în vedere că anexa neînregistrată cu suprafața de 11,5 m² cu valoarea de piață 79 737 lei, nu poate fi inclusă în calculul sulței, întrucât anexa nu este înregistrată, iar potrivit notei informative prezentate de Centrul de expertiză independentă, valoarea pe piață a apartamentului cu 4 odăi fără considerarea

anexei neînregistrate constituie 751 000 lei pentru 82,2 m² respectiv 1/2 din cota parte a bunului imobil, v-a echivala cu suma de 375 500 lei.

Având în vedere cele expuse mai sus, Colegiul califică decizia Curții de Apel Cahul din 21 martie 2017 prin care a fost casată parțial hotărârea Judecătoriei Cahul din 11 aprilie 2016, în partea încasării sultei, fiind încasat de la Moraru Lilia în beneficiul lui Moraru Vitalie suma de 375 500 lei cu titlu de sultă ce constituie prețul la ½ cotă-parte a bunului imobil apartamentul nr. x nr. cadastral xxxxxxxxxxxxxxxx, amplasat pe adresa or. Xxxxxx str. X. Xxxxxxxxxx, ca fiind una legală, și respectiv care urmează a fi menținută, iar recursurile declarate de Moraru Lilia și Morau Vitalie urmează a fi respinse.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție .

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Morau Vitalie.

Se respinge recursul declarat de Moraru Lilia.

Se menține decizia Curții de Apel Cahul din 21 martie 2017, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Moraru Lilia împotriva lui Moraru Vitalie cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie și evacuarea din bunul imobil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Luiza Gafton

Mariana Pitic

Ion Druță